

JOHN FLANAGAN

HRANIČIAROV
učeň

RUINY
GΘRLANU

EGMONT

Copyright © John Flanagan 2004
Cover art © 2014 by Shane Rebenschied
All rights reserved

Vydalo nakladateľstvo EGMONT
v Prahe roku 2018 v spoločnosti Albatros Media, a. s.,
so sídlom Na Pankráci 30, 140 00 Praha 4
Číslo publikácie 32094
Anglický originál *Ranger's Apprentice. The Ruins of Gorlan*
Preložila Ľubica Svárovská
Zodpovedná redaktorka Darina Sládečková
Technická redaktorka Alena Mrázová
Sadzba Art D – Grafický ateliér Černý, s. r. o.
Tlač CENTA, spol. s r.o.
TS 14. Druhé vydanie
ISBN 978-80-252-4283-4

www.albatrosmedia.sk
www.egmont.cz

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú odporúčanú
spotrebiteľskú cenu.

Michaelovi

Prológ

Morgarath, pán Daždových a temných hôr, niekdajší barón z Gorlanu v Araluenskom kráľovstve, prešiel pohľadom svoje ponuré daždivé panstvo a snád' už po tisíckrát zahrešil.

Toto je všetko, čo mu teraz ostalo – hromada rozoklaných žulových skalnatých stien, roztrúsené bludné balvany a mrazivé hory s hlbokými trhlinami a strmými úzkymi priesmykmi. Samé skaly a kamene, nikde žiadny strom, ani náznak zelene, ktorá by tú jednotvárnosť oživovala.

Aj keď je to už pätnásť rokov, čo ho zahnali do tejto zakázanej ríše, ktorá sa stala jeho väzením, ešte stále si pamätal krásne zelené polianky a husto zalesnené kopce svojho bývalého léna. Rieky plné rýb, polia bohaté na úrodu a veľa zvierat. Gorlan bolo nádherné miesto plné života. Daždivé a temné hory boli mŕtve a pusté.

Na hradnom nádvorí cvičil oddiel wargalov. Morgarath ich chvíľu sledoval a načúval rytmickému hrdelnému pospevovaniu, ktoré sprevádzalo každý ich pohyb.

Boli to zavalité znetvorené bytosti s rysmi napoly ľudskými, ale s dlhým, zvieracím ňufákom a tesákmi ako medveď alebo veľký pes.

Wargali sa vyhýbali styku s ľuďmi a oddávna žili a množili sa v týchto neprístupných horách. Kam až paŕť siahala, nikto ich nikdy ani okom nezazrel, ale povesti a legendy o divokom kmeni spolovice inteligentných príšer v horách pretrvávali. Keď plánoval povstanie proti Araluenskému kráľovstvu, vybral sa Morgarath z Gorlanského léna do hôr a pokúsil sa ich nájsť. Ak také bytosti existovali, mohli by mu priniesť výhodu vo vojne, ktorá mala nastať.

Trvalo mu to celé mesiace, ale nakoniec ich našiel. Až na monotónny spev bez slov nepoužívali wargali žiadny hovorený jazyk. Ich komunikácia spočívala v primitívnej forme vnímania myšlienok. Boli prostého ducha, nijako zvlášť inteligentní. Preto boli ako stvorení na to, aby ich ovládala nadradená inteligencia a silná vôľa. Morgarath ich podrobil svojej vôli a premenil ich na svoju dokonalú armádu – odpornejšiu ako nočná mora, absolútne nelútostnú a úplne podriadenú jeho myšlienkovým rozkazom.

Pri pohľade na ňu si spomenul na prepychovo oblečených rytierov v blýskavej zbroji, ktorí sa stretávali na turnajoch na hrade Gorlan, a ich dámy v hodvábnych šatách, ktoré ich pritom povzbudzovali a potleskom odmeňovali ich obratnosť. Keď ich v duchu porovnal s týmito znetvorenými kreatúrami s čiernou srstou, znovu zahrešil.

Wargali, naladení na jeho myšlienky, jeho mrzutosť vycítili a nepokojne sa ošívajú. Rozhnevane im prikázal, aby pokračovali vo výcviku a rytmické pospevovanie sa znova ozvalo.

Morgarath odstúpil od nezaskleného okna bližšie k ohňu, ktorý nedokázal vyhnať z ponurého hradu vlhkosť a chlad. Pätnásť rokov, pomyslel si znovu. Pätnásť rokov uplynulo odvtedy, keď povstal proti vtedy čerstvo korunovanému kráľovi Duncanovi, mládencovi, ktorý mal len niečo vyše dvadsať rokov. Ako choroba starého kráľa postupovala, Morgarath si všetko starostlivo naplánoval. Spoliehal sa na to, že nerozhodnosť a zmätok, ktoré budú po kráľovej smrti nasledovať, vnesú rozkol medzi ostatných barónov a jemu poskytnú príležitosť zmocniť sa trónu.

Tajne cvičil svoju armádu wargalov, zhromažďoval ich v horách a pripravoval na okamih úderu. Potom, počas desiatich dní chaosu a žiaľu, ktoré nasledovali po kráľovej smrti, keď sa baróni schádzali na hrade Araluen na pohrebné obrady a svoje armády ponechali bez veliteľov, zaútočil. Za niekoľko dní rozdrvil bezbranné vojsko bez velenia, ktoré sa mu pokúsilo postaviť na odpor, a obsadil juhovýchodnú štvrtinu kráľovstva.

Mladý a neskúsený Duncan nemohol nikdy proti nemu obstáť. Kráľovstvo bolo jeho, stačilo si ho len vziať. Trón bol jeho, stačilo len povedať.

Lord Northolt, najvyšší veliteľ armády starého kráľa, dal potom dohromady niekoľko mladších barónov a vznikla družina verných, ktorá podporila Duncanovo rozhodnutie a posilnila slabnúcu odvahu ostatných. Armády sa stretli na Hackhamskej pláni pri Piesočnej rieke. Päť hodín bol boj nerozhodný, s mnohými útokmi a protiútokmi a s veľkými stratami na životoch. Piesočná rieka je plytká, ale jej zradné brehy s pohyblivým pieskom a mäkkým bahnom vytvárali neprekonateľnú bariéru, ktorá chránila Morgarathovo pravé krídlo.

Lenže jeden z tých odporných naničhodníkov v sivom plášti, ktorým sa hovorí hraničiari, previedol oddiel ťažkej kavalérie cez tajný brod, šestnásť míľ proti prúdu rieky. Jazdci v brnení sa objavili v rozhodujúcom okamihu boja a napadli zadný voj Morgarathovej armády. Wargali, vycvičení medzi skalami v horách, mali jednu slabinu. Báli sa koní a v žiadnom prípade nedokázali vzdorovať takému prekvapivému útoku jazdectva. Nevydržali a ustupovali k úzkemu priesmyku Tri stupne a späť do Daždových a temných hôr. Morgarath šiel s nimi, jeho povstanie bolo porazené. Vo vyhnanstve zostal pätnásť rokov. Čakal, spriadal tajné plány a nenávidel mužov, ktorí mu toto urobili.

Teraz usúdil, že nadišiel čas pomsty. Špehovia hlásili, že kráľovstvo už nie je také ostražité, že je spokojné samé so sebou a že na Morgaratha, žijúceho v horách, už skoro zabudlo. Meno Morgarath zakotvilo v ríši rozprávok. Matky ho používali, keď potrebovali skrotiť neposlušné deti – hrozili, že keď deti nebudú poslúchať, čierny pán Morgarath si pre ne príde.

Čas sa naplnil. Ešte raz povedie svojich wargalov do útoku. Ale tentoraz najskôr zaplaví celú krajinu neistotou a zmätkom. Tentoraz nikto z tých, ktorí sa predtým proti nemu spriahli, nezostane nažive, aby nemohli pomáhať kráľovi Duncanovi.

Lenže wargali neboli jediné dávne a desivé tvory, ktorých v týchto ponurých horách objavil. Mal ďalších spojencov, dokonca ešte oveľa hrôzostrašnejších – obludných kalkarov.

Dozrel čas, aby ich vypustil do sveta.

Jeden

„**S**kús niečo zjesť, Will. Zajtra je veľký deň, konečne.“

Jenny, blondavá, pekná a veselá, s povzbudivým úsmevom ukazovala na tanier, ktorého sa Will sotva dotkol. Pokúsil sa jej úsmev oplatiť, ale dopadlo to biedne. Aj keď tanier pred ním bol naložený jeho najobľúbenejším jedlom, sotva sa v ňom povíтал. Dnes večer mu žalúdok zvierali napätie a očakávanie, nedokázal sa prinútiť, aby prehltol jediný kúsok.

Vedel, že zajtra je veľký deň. Vlastne to vedel až veľmi dobre. Zajtrašok bude najväčší deň v jeho živote, pretože zajtrašok je Deň výberu a zajtra sa rozhodne, ako prežije zvyšok života.

„Nervy, to si viem predstaviť,“ povedal George, položil plnú vidličku a v rozvážnom geste zovrel chlopne svojho krátkeho saka. George bol chudý, vyťahnutý knihomol. Fascinovali ho všetky možné pravidlá i predpisy a bavilo ho každý problém preskúmať a rozpitvávať zo

všetkých strán – niekedy dosť zdlhávo. „Nervozita je strašná vec. Tá ťa jednoducho úplne pohltí, takže nemôžeš myslieť, nemôžeš jesť, nemôžeš hovoriť.“

„Ja nie som nervózny,“ vyhrkol Will a všimol si, ako Horác zdvíha zrak a chystá sa predniesť nejakú posmešnú poznámku.

George niekoľkokrát pokýval hlavou a premýšľal o tom, čo Will povedal. „Na druhú stranu,“ mudroval, „trocha nervozity môže vlastne zlepšiť výkon. Môže posilniť postreh a zrýchliť reakcie. Takže ak máš trochu strach, teda pokiaľ ho naozaj máš, tak to neznamená, že by si si mal robiť starosti – tak by som to povedal.“

Či chcel, alebo nie, Will sa musel pobavene usmiať. Pomyslel si, že George by bol vo svojom živle ako právnik. Určite si ho na druhý deň ráno vyberie majster pisár. Možno, spomenul si Will, že práve v tom spočíva jeho problém. Jedine on zo všetkých piatich chránencov má strach z výberu, ktorý sa mal uskutočniť už o dvanásť hodín.

„Mal by si robiť starosti,“ posmieval sa Horác. „Pretože kto z majstrov bude chcieť za učňa práve jeho?“

„Nervózni sme určite všetci,“ povedala Alyss. Usmiala sa na Willa jedným zo svojich vzácnych úsmevov. „Bolo by divné, keby sme neboli.“

„Ja teda nie som!“ vyhlásil Horác. Potom sa začervenal, pretože Alyss zdvihla jedno obočie a Jenny sa zachichotala.

To bolo pre Alyss typické, pomyslel si Will. Vedel, že tomuto vysokému pôvabnému dievčaťu už prisľúbila učňovské miesto lady Paulína, ktorá viedla diplomáciu na hrade Redmont. To, ako predstierala, že je kvôli zaj-

trajšku nervózna, a ako taktne obišla Horácovu nepríjemnosť, ukazovalo, že niečo už o diplomacii vie.

Jenny samozrejme zamieri do hradnej kuchyne, panstva majstra Chubba, redmontského šéfkuchára. Po celom kráľovstve bol preslávený hostinami, ktoré boli usporiadané v impozantnej stolovacej sále hradu. Jenny mala rada jedlo i varenie a jej vyrovnaná povaha a nezniteľná dobrá nálada z nej urobia neoceniteľnú súčasť personálu v rušných hradných kuchyniach.

Horác si zrejme vyberie bojovú školu. Will chvíľu sledoval, ako dáva zabrať hromade pečenej morcky, šunky a zemiakov, ktorú si naložil na tanier. Horác bol na svoj vek veľký a bol to rodený športovec. Možnosť, že neuspeje, sa fakticky rovnala nule. Horác bol presne ten typ, aký sir Rodney pre svoju bojovú školu potreboval. Silný, urastený, zdravý. Ale nie veľmi bystrý, máličko uštipačne si pomyslel Will. Bojová škola bola pre chlapcov ako Horác cestou k rytierstvu – nebol síce urodzený, ale bol fyzicky schopný slúžiť kráľovstvu ako vojak.

Takže zostával len Will. Aká bude jeho voľba? A čo je ešte dôležitejšie, ako nezabudol zdôrazniť Horác, ktorý majster by si ho vzal za učňa?

Skrátka, Deň výberu bol v živote hradných chránencov kľúčovým okamihom. Chránenci boli osirelé deti, vychovávané vďaka šľachetnosti baróna Aralda, pána Redmontského léna. Ich rodičia väčšinou zomreli v službách léna a barón považoval za svoju povinnosť postarať sa o deti bývalých poddaných, vychovávať ich a poskytnúť im príležitosť, aby zlepšili svoje životné postavenie, ako to len bolo možné.

Takú príležitosť ponúkal Deň výberu.

Každý rok mohli hradní chránenci, ktorí dovřřili pät-násť rokov, požiadať, aby boli prijatí za učňov u majstrov rôznych odborov, ktorí slúžili hradu a jeho obyvateľom. Obyčajne sa remeslo vyberalo podľa toho, čím boli ich rodičia, alebo aký mali majstri na hrade vplyv. Chránenci spravidla žiadny vplyv nemali a toto bola možnosť, ako si mohli zabezpečiť budúcnosť.

Chránenci, ktorých si nikto nevybral alebo pre ktorých sa nenašlo uplatnenie, boli pridelení do rodín sedliakov v blízkej dedine na poľnohospodársku prácu. Pestovali obilie a chovali zvieratá pre potreby obyvateľov hradu. Will vedel, že k tomu dochádza zriedka. Barón a majstri si vždy dali záležať, aby chránencov k nejakému remeslu prideliť. Stať sa to ale mohlo a takého osudu sa bál zo všetkého najviac.

Horác teraz zachytil jeho pohľad a nafúkane sa usmial.

„Predsa len máš v pláne požiadať o bojovú školu, Will?“ opýtal sa s ústami napchanými morkou a zemiakmi. „Tak to radšej niečo zjedz. Budeš potrebovať trochu zosilniť.“

Chrčal smiechom a Will sa na neho uškrnul. Pred pár týždňami Horác tajne vypočul, ako sa Will zveril Alyss, že by si veľmi želaľ, aby ho vybrali do bojovej školy, a od toho času sa Willov život zmenil na utrpenie, pretože Horác pri akejkoľvek príležitosti zdôrazňoval, že Willova drobná postava sa absolútne nehodí na tvrdý výcvik.

Horác možno mal pravdu, a tým bolo všetko ešte horšie. Zatiaľ čo Horác bol vysoký a svalnatý, Will bol malý a šlachovitý. Bol svižný a rýchly a mal prekvapivú silu, ale jednoducho nebol taký veľký, ako bolo treba na učňa

bojovej školy. Niekoľko posledných rokov sa utešoval nádejou, že kým nadíde Deň výberu, mohol by počas krátkeho času rýchlo vyrásť. Lenže k tomu nikdy nedošlo a deň D bol už za dverami.

Keď Will nič nenamietal, Horác usúdil, že si môže pripísať bod za slovnú potýčku. Čo bola v ich divokom vzťahu výnimka. Niekoľko posledných rokov sa s Willom často bil. Horác bol silnejší, a tak zvyčajne nad Willom víťazil, aj keď sa vzácne stávalo, že rýchlosť a vrtkosť umožnili Willovi uštedriť nečakaný kopanec alebo úder pästou a potom utiecť skôr, ako mu Horác stihol zásah vrátiť.

Zatiaľ čo Horác vychádzal celkovo lepšie z fyzických zrážok, veľmi zriedkavo sa stávalo, aby vyhral nejakú slovnú hádku. Willov dôvtip bol rovnako vrtký ako jeho telo a takmer vždy sa mu podarilo mať posledné slovo. K ruvačkám medzi nimi v skutočnosti často viedla práve táto Willova potreba: mal by sa ešte naučiť, že mať posledné slovo nie je vždy najlepšie. Horác sa teraz rozhodol svoju výhodu zužitkovať.

„Aby si sa dostal do bojovej školy, na to potrebuješ svaly, Will. Naozajstné svaly,“ vyhlásil a poobzeral sa po ostatných pri stole, aby zistil, či niekto nemá námietky. Tí ale sústredene hľadeli do svojich tanierov. Rastúce napätie medzi oboma chlapcami im nerobilo dobre.

„Hlavne medzi ušami,“ odsekol Will. Jenny sa, bohužiaľ, nedokázala ovládnuť a vyprskla smiechom. Horác sa zapýril a začal sa zdvíhať zo stoličky. Lenže Will bol rýchlejší, a kým sa Horác vôbec dokázal vymotať od stola, už bol pri dverách. Horác sa upokojil s tým, že za ustupujúcim Willom vychrlil poslednú urážku.

„To je dobré! Len utekaj, ty Will Nikto! Si nikto a nikto Ťa nebude chcieť za učňa!“

Will v predsieni počul to rypnutie na rozlúčku a cítil, ako sa mu krv nahrnula do tváre. Tento výsmech nenávidel zo všetkého najviac, i keď sa snažil, aby to Horác na ňom za žiadnu cenu nepoznal, pretože si uvedomoval, že by mu tým poskytol ďalšiu zbraň.

Pravda bola, že Willovo priezvisko nikto nepoznal. Nikto nevedel, kto boli jeho rodičia. Na rozdiel od rovnako starých druhov, ktorí žili na hrade už predtým, kým ich rodičia zomreli, takže sa o ich rodinách vedelo všetko, Will sa objavil prakticky odnikadiaľ ako novorodelec. Pred pätnástimi rokmi ho našli na schodoch sirotinca, položeného v košíku a zabaleného do malej deky. K nej bol pripichnutý lístok so stručným nápisom:

Jeho matka zomrela pri pôrode.

Jeho otec zomrel ako hrdina.

Postarajte sa, prosím, o neho. Volá sa Will.

V tom roku pribudol len jeden ďalší chránenec. Alyssin otec bol poručikom jazdectva a padol v boji na Hackhamskej pláni, v ktorej bola porazená a späť do hôr zahnaná armáda wargalov. Alyssina matka, zničená tou stratou, podľahla horúčke niekoľko dní po tom, čo sa dieťa narodilo. Takže pre neznáme dieťa bolo v sirotinci dosť miesta a barón Arald bol v jadre láskavý človek. I keď okolnosti boli nezvyčajné, dovolil, aby Willa prijali ako chránenca hradu Redmont. Dalo sa predpokladať, že pokiaľ bolo oznámenie pravdivé, Willov otec padol vo vojne proti Morgarathovi, a pretože barón Arald bol

v tej vojne jedným z vodcov, cítil povinnosť uctiť si obeť neznámeho otca.

Tak sa Will stal redmontským chránencom a vďaka barónovej šľachetnosti mal zabezpečenú výchovu a vzdelanie. Ako čas plynul, postupne k nemu a k Alyss pribúdali ďalší, až ich v skupine rovnakého veku bolo päť. Lenže, zatiaľ čo ostatní si na svojich rodičov pamätali, alebo ako v prípade Alyss existovali ľudia, ktorí ich poznali a mohli o nich rozprávať, Will nič zo svojej minulosti nevedel.

Preto si vymyslel príbeh, ktorý mu počas detstva, ktoré strávil ako chránenec na hrade, dodával silu. A ako roky plynuli a on pridával rôzne farbisté podrobnosti, nakoniec tomu príbehu sám uveril.

Vedel, že otec zomrel hrdinskou smrťou. Takže bolo rozumné stvoriť obraz otca ako hrdinu – rytiera bojovníka v plnej zbroji, ktorý bojuje proti wargalským hordám, kosí ich napravo, naľavo, až ho nakoniec premôže ich veľká početná prevaha. Will si veľmi často v duchu vykresľoval tú vysokú postavu. Videl každý detail otcovho brnenia a výbroje, nikdy ale nebol schopný predstaviť si jeho tvár.

Otec ako vojak by od neho očakával, že pôjde v jeho stopách. Preto bol výber bojovej školy pre Willa taký dôležitý. A čím menej pravdepodobné sa zdalo, že ho vyberú, tým zúfalejšie sa upínal k myšlienke, že by mohli.

Vybehol zo sirotinca na tmavé hradné nádvorie. Slnko už dávno zapadlo a pochodne rozmiestnené na múroch hradu zhruba po dvadsiatich krokoch vrhali mihotavé, nerovnomerné svetlo. Na chvíľu zaváhal. Do sirotinca sa vrátiť nechcel, ďalšie Horácove jedovatosti by nevydržal.

Viedlo by to len k ďalšej bitke medzi nimi – k ruvačke, ktorú by Will pravdepodobne prehral. George by sa možno pokúšal analyzovať situáciu, skúmal by ju z oboch strán a poriadne by to celé zamotal. Alyss a Jenny by sa ho asi snažili uchlácholiť, to mu bolo jasné – Alyss hlavne preto, že spolu celý čas vyrastali. V túto chvíľu ale o ich súcit nestál a nedokázal by znášať Horáčove úškrnky, takže zamieril na jediné miesto, kde mal istotu, že bude sám.

Velikánsky figovník, ktorý rástol neďaleko ústrednej hradnej veže, mu často poskytol útočisko. Will sa výšok nebál, hladko sa šplhal po strome a pokračoval vyššie a vyššie, ďaleko nad miesto, kde by sa každý iný zastavil, až sa dostal do slabších konárov na samom vrcholku – pod jeho váhou sa konáre knísali a prehýbali. V minulosti často pred Horáčom utiekol práve sem. Urastenejší Horáč sa nemohol Willovi rovnať v rýchlosti šplhania a takisto sa mu nechcelo prenasledovať ho tak vysoko. Will našiel vhodnú vidlicu a uvelebil sa na nej. Ako sa konáre hompáľali vo večernom vetre, jeho telo sa poddávalo pohybom stromu. Dole bolo vidieť zmenšené postavy strážcov, ktorí pravidelne obchádzali hradné nádvorie.

Začul, ako sa otvárajú dvere sirotinca, a keď sa pozrel dolu, zazrel Alyss. Vysoké dievča ho chvíľu márne hľadalo na nádvorí, potom zrejme pokrčila plecami a zase sa vracala dovnútra. Pretiahnutý obdĺžnik svetla, ktorý sa otvorenými dverami rozlial po nádvorí, zmizol, hneď ako za sebou zľahka zatvorila dvere. Pomyslel si, aké je to zvláštne, že ľudí málokedy napadne pozrieť sa hore.

Mätko zašumelo perie a na vedľajšom konári pristala

sova. Hlava sa jej kývala, zachytávala každý lúč mdlého svetla. Ľahostajne si ho prezerala, podľa všetkého vedela, že z neho strach mať nemusí. Bola lovec. Tichý letec. Vládca noci.

„Ty aspoň vieš, čo si zač,“ ticho povedal sove. Opäť pokývala hlavou, a potom sa vzniesla do tmy a nechala ho samotného s jeho úvahami.

Svetlá v oknách hradu postupne zhasínali. Pochodne zhoreli na tlejúce zvyšky, ktoré sa vymieňali až o polnoci pri striedaní stráží. Vlastne jedno horiace svetlo ešte zostávalo, a ako vedel, bolo v barónovej pracovni, kde lord z Redmontu pravdepodobne ešte čítal správy a rôzne dokumenty. Pracovňa bola v podstate v rovnakej výške ako jeho stanovisko na strome a Will mohol dobre vidieť statnú postavu baróna, usadenú za stolom. Konečne barón Arald vstal, pretiahol sa a predklonil, aby zhasol lampu. Potom odišiel z miestnosti do svojej komnaty o poschodie vyššie. Hrad teraz celý spal, až na strážcov na hradbách, ktorí nepretržite hliadkovali.

Will si uvedomil, že za menej ako deväť hodín ho čaká výber. Ticho a skleslo, so strachom z toho najhoršieho, zliezol zo stromu a zamieril do svojej postele v tmavej chlapčenskej spálni sirotinca.